

KYRKJEHELING

KYRKJELYDSBLAD FOR ØSTERØY

NR. 1 • JANUAR 2020 • 45. ÅRGANG

Bli med i Barnekolet! Side 4

Kristenarbeid under tyfonens herjinger Side 9-11

Årets konserthending Side 3

Australia brenner Side 6-7

KYRKJENE PÅ OSTERØY: TILSETTE / RÅD OG UTVAL

Kyrkjekontoret, Lonevåg Senter, Lonevågen 5:
Åpen alle dager; mandag til fredag,
kl. 8.30-14.30.

Tlf. 56 19 22 80
Epost: kyrkje@osteroy.kommune.no
Heimeside: www.osteroy.kyrkja.no

Tilsette:

Kyrkjeverje Edvin Bratli,
tlf. 56 19 22 80 / mobil 980 67 960

Sokneprest Stein Hugo Fykse, 56 19 22 87 /
mobil 909 60 154

Vikarprest Jørgen Grimelid,
mob. tlf. 976 29 020

Kateket Mia Etokebe mob.tlf tlf 409 52 447

Sekretær Miriam Kalland, tlf. 56 19 22 86

Organist Trent L. Bruner
tlf. 56 19 22 84 / mobil 938 89 950

Organist Baard Eikaas
tlf. 56 19 22 84 / mobil 936 72 224

Trusmedarbeidar Helga A. Mjelstad
tlf. 56 19 22 85 / mobil 480 95 658

Alle nye sokneråd og nytt kyrkjeleg fellesråd
i skrivande stund ikkje fullstendig konstituert.

KYRKJEHELING

Kyrkjelydsblad for Bruvik, Gjerstad, Hamre,
Haus og Hosanger sokn.

Redaksjon for dette nummeret har vore
soknerådsleiarane. Ansvarleg/kontakt for
kyrkjehelsing denne utgåva:
Åge Clausen. aacl@online.no

Stoff til neste nummer vert å sende til
aacl@online.no

Kyrkjehelsing nr. 1 2020 kjem ut torsdag
26. mars. Frist for levering av lokalstoff lokalt
er fredag 6. mars. Redaksjonen vert avslutta
fredag 13. mars.

Layout og trykk: Molvik Grafisk

Andakt

Vi skal ha håp

Som kristne har vi fått alt i Kristus. Hans nåde er ufattelig stor og Han er vårt håp.

TEKST: JØRGEN GRIMELID

Mellom jul og påske inneholder kirkeåret to tydelige perioder, nemlig Kristi Åpenbaringstid og Fastetiden. I åpenbaringstiden blir vi nærmere kjent med juleevangeliets budskap om «ordet som ble kjød, og tok bolig iblant oss».

Paulus minner oss om at evangeliet er til lærdom for oss (Rom. 15, 4-6). En god påminnelse nå når vi er begynt på et nytt år. Kanskje har vi et ønske om å begynne på nytt. Med oss på veien inn i det nye året kan vi ta med oss de gode egenskapene tålmodighet og trøst.

Julaften hørte vi om de tre vise menn som brakte med seg gull, røkelse og myrra. Vi må som troens barn opptre som vise menn og kvinner. Paulus ber oss om å ha et felles innbyrdes sinn, være samstemmige og prise Gud. Her ligger det en oppfordring og formaning om å opptre som et fellesskap.

Det gode fellesskap sprer varme rundt seg, langt utover fellesskapets grenser. Må våre liv være det gull vi bærer inn i fellesskapet. Våre tanker, holdninger, gjerninger og ord være den røkelse som siver ut fra fellesskapet. Må vår myrra salve de sårede mennesker vi møter på veien i dette året som nettopp er begynt.

Som kristne har vi fått alt i Kristus. Hans nåde er ufattelig stor og Han er vårt håp.

Suppleringsval i Haus

Det blir halde ekstra val til Haus sokneråd søndag 2. februar etter gudstenesta, som er kl. 11.00. Førrehandsrøysting på kyrkjekontoret i Lonevåg i perioden 27.-30. januar kl. 09-13. Valet vil starte kl. 12.15 og held fram til 13.00. Grunnen til dette suppleringsvalet er at mange av dei som blei vald inn i soknerådet ved kyrkjevalet i september har trekt seg. Dette skuldast uheldige omstende ved nominasjonsprosessen i fjor vår. Sjå nærare info på heimesida til kyrkja: www.osteroy.kyrkja.no.

Julekonserter i Hamre og Hosanger

I desember 2019 var det mellom anna julekonsertar i Hamre kyrkje og i Hosanger kyrkje.

TEKST OG FOTO: TRENT LORING BRUNER

Hjellvik hornmusikklag

På konserten i Hamre var det 95 til stades. Valestrand musikklag, Hjellvik Montessoriskule, Kammergruppa Reppen med songsolist Jan Erik Endresen, Hjellvik hornmusikklag og Trent Bruner sette oss i god julestemning.

Montessoriskule-elever frå 4. klasse deltok på begynnelsne av konserten med et Santa Lucia-opptog og sang «Santa Lucia» og «Ei krubbe var vogga». Kollekt gjekk til Osterøy-hjelpen.

Onsdag 18. desember var det 100 til stades i Hosanger kyrkje. Fotlandsvåg musikklag med elever frå 7. klasse på Fotlandsvåg, Odd Ivar Mjøs (song, gitar) og Kjersti Elisabeth Vonheim Olaisen (song) deltok. Kollekt gjekk til Kirkens nødhjelp.

Eit glimt av himmel

Solveig Leithaug er på ny Norgesturné. Tema for konserten er Vårlys. Med seg i bagasjen har ho både gamle og nye songar og salmar, og onsdag 11. mars kjem ho til Hosanger kyrkje.

Dette blir ein konsert prega av Solveig sin gitar og hennar vakre stemme. Om du ønskjer å senke skuldrane og få eit glimt av himmel er dette konserten du bør få med deg i 2020.

Du kan finne meir informasjon om konserten på heimesida vår (osteroy.kyrkja.no) og på Solveig Leithaug's Facebook-side. Leithaug har òg ei eiga nettside (solveigmusic.com), der du kan lese meir om henne og sjå og høyre nokre musikkvideoar. Ho gav ut sitt 18ande album for eit år sidan.

Konsert med Solveig Leithaug, Hosanger kyrkje onsdag 11. mars kl. 19.00. Bill. Kr. 200.-/100.- (Vaksne/barn).

Trusopplæringa på Osterøy

Klovneri i kyrkja

Fredag 8.november besøkte klovnan Tipp og Topp Hosanger kyrkje for andre gong. Barnekoret, som til vanleg har songøving på Valestrand, var også på plass og song for full hals.

TEKST: TRUSMEDARBEIDAR HELGA ASKELAND MJELSTAD

Dei glade barna klarte både å syngja og visa bevegelsar til songane med stor presisjon. Dei imponerte oss skikkeleg. Så var det tid for klovnebesøk. Begeistra barn skratta av dei klumsete forsøka på å leggja duk på bordet. Å blåsa luft i ein ballong var heller ikkje heilt uproblematisk.

Ein av klovnan hadde sovna og måtte vekkast med hjelp frå publikum: BØ, ropte alle barna, og skal sei det blei liv i klovnen. Forsøket på å trylla vekk vatn blei det mykje styr rundt, men enda til slutt i ei bibelforteljing fortalt av klovnen Topp.

Kvelden blei avslutta med pøsefest i midtgangen i kyrkja. Det var så kjekt å møta så mange barn, foreldre og besteforeldre denne kvelden. Me håpar verkeleg at både barnekoret og klovnan vil koma att neste år også. Då snakkast me!

Vinter og vår-program:

- Onsdag 29/1 kl. 12: Babysong (Hamre kyrkje)
- Fredag 31/1 kl. 10-16: Kode B for 5. klasse (Kyrkjesenteret)
- Tysdag 4/2 kl. 16.30: Småbarnsong (3-5 år) (Kyrkjesenteret)
- Laurdag 15/2 kl.14-18: Tårnagenthelg ; 8-12 år (Bruvik kyrkje)
- Søndag 16/2 kl. 11: Tårnagentar deltar på gudsteneste (Bruvik kyrkje)
- Onsdag 19/2 kl. 17.30-18.30: Dåpsskule for 1. klasse startar (Kyrkjesenteret)
- Tysdag 3/3 kl. 16.30: Småbarnsong (3-5 år) (Kyrkjesenteret)

- Laurdag 14/3 kl. 14-18: Tårnagenthelg for 2. og 3.klasse (Gjerstad kyrkje)
- Søndag 15/3 kl. 11: Tårnagentar deltar på gudsteneste (Gjerstad kyrkje)
- Søndag 5/4 kl. 11: Dåpsskulen deltar på gudsteneste (Gjerstad kyrkje)
- Laurdag 18/4 kl. 14-18: Tårnagenthelg for 2. klasse (Hamre kyrkje)
- Søndag 19/4 kl. 11: Tårnagentar deltar på gudsteneste (Hamre kyrkje)
- Tysdag 5/5 kl. 16.30: Småbarnsong (3-5 år) (Kyrkjesenteret)
- Tysdag 2/6 kl. 16.30: Småbarnsong (3-5 år) (Kyrkjesenteret)

Temakvelder i Kyrkjesenteret

Første halvår 2020 arrangerer kirken på Osterøy tema-kvelder. Datoene er torsdagene 20. februar, 12. mars, 2. april og 23. april. Teamene er gjennomgang av de fire evangeliene.

Vi legger vekt på forfatterne, evangeliens særegenhet og profetier fra Det Gamle testamentet som blir omtalt i det

enkelte evangelium – og begynner med Johannes, så videre Matteus, Markus og Lukas.

Det blir dessuten en kort andakt og enkel bevertning. Begynner kl. 18.00 og avslutter kl 20.00. Vi samles på kirkesenteret i Lonevåg.

KAMPEN FOR SKAPARVERKET:
Om vi sluttar å bry oss, tar likegyldigheten
over. Om vi sluttar å ta vare på hjarta vårt,
sluttar livet å gå ut frå det.
(Illustrasjon hentet fra omslaget til
Kirkens klimamelding 2015).

Kan eg gjer' nokke med det?

Ta vare på skaparverket

Menighetsbladet ønsker å vera ei hjelp i kvardagen til nettopp å velge det gode. Til å bry seg. På ein overkomeleg måte. Vi vil gje dykk reiskapar og tips som de enkelt kan bruke. Vi har ein kamp å kjempe, både for skaparverket og for rettferd.

TEKST: HELEN TOPPE, DIAKON I SALHUS KYRKJELYD

Svolt, urettferd, miljøkatastrofer, krig, fattigdom, rasisme, overgrep, einsemd. Verda kan ta pusten frå oss, på godt og vondt. Vi kjenner på lysten til å halde all elendighet på ei armlengdes avstand. Kvardagen vår er travel nok. Livet krev oss.

Men stopp litt: om vi sluttar å bry oss, tar likegyldigheten over. Om vi sluttar å ta vare på hjarta vårt, sluttar livet å gå ut frå det. Som Robin Mark seier det i sangen «There's a Lot of Pain (Outrageous Grace)»: «There's a lot of pain but a lot more healing/There's a lot of trouble but a lot more peace/There's a lot of hate but a lot more loving/ There's a lot of sin but a lot more grace».

Vi kan, om vi vil. Vi kan, om vi tar eit steg om gongen. Vi kan, om vi fokuserer på det gode: Dele, rettferd, vern om skaparverket, fred, venskap, respekt, lytte, fellesskap, skapt i Guds bilde.

Klær + miljø kan vere sant

Mange klær inneheld miljøfarleg mikroplast som blir spreidd under produksjon, ved bruk og vask, og ikkje minst ved kast. Ta med brillene neste gong du kjøper klær og les på vaske-lappen kva klærne er laga av.

Å velge klær av naturfibre er klar tale frå forbrukarane til klesindustrien. Bruk forbrukarmakta di til å ta vare på skaparverket! Og husk: All klesproduksjon forureinar, så kjøp gjerne brukt.

• Kirkens Nødhjelp har ei sms-oppropsteneste der du kan signere ferdige opprop om rettferd i konkrete saker. Med di underskrift kan du vere med og gje beskjed til menneske med makt. Les meir på kirkensnodhjelp.no, eller send DELTA på sms til 2426 og bli med!

⚠ Syntetiske fibre

✗ Polyester	✗ Spandex	✗ Polypropylen
✗ Nylon	✗ Elastane	✗ Polyuretan/PU/Kunstsinn
✗ Akryl	✗ Lycra	✗ Bonded leather
✗ Polyamid	✗ Polypropylen	✗ Gore-tex /Teflon /PTFE
✗ Modakryl	✗ Polyetylen	✗ Polar fleece

✓ Plantefiber

✓ Bomull

✓ Lin

✓ Hamp

✓ Jute

✓ Piña

✓ Ramie

✓ Kapok

✓ Coir

✓ Spinnova

✓ Kapok

✓ Kork

✓ Modal

✓ Bambus

✓ Cupro

✓ Veocell

✓ Rayon

✓ Viskose

✓ Tencel

✓ Lyocell

✓ Modal

✓ Bambus

✓ Cupro

✓ Veocell

✓ Dyreriket

✓ Ull

✓ Merino

✓ Skinn

✓ Silke

✓ Kasmir

✓ Mohair

✓ Alpaka

VELG NATURFIBER: Sjekk vaske-lappen når du kjøper klær, og velg klær laga av naturfibre – som ikkje inneheld mikroplast. (Kjelde: Framtiden i våre hender)

SKOGBRANNER I AUSTRALIA: Knusktørr vegetasjon og vind gjør at det er vanskelig å få kontroll over flammene i Australia. Bildet er fra Gospers Mountain i desember 2019 – der et område på 5000 kvadratkilometer (omtrent en tredjedel av Hordaland) er rammet. (Foto: Meganesia/Creative Commons)

Vi kan ikke forvente at folkerike utviklingsland skal redusere sine utslipp dersom vi, i verdens beste land å bo i, ikke vil gjøre noe med våre utslipp. Men for å klare det må vi endre måten vi lever på.

TEKST: TOR D HANSON

Det skulle et barn til for at allmenheten her hjemme for alvor fikk øynene opp for utfordringene fra global oppvarming. Den svenske skolejenta Greta Thunberg har med sitt initiativ til skolebarns streik for klimaet ettertrykkelig satt problemstillingen på vår dagsorden.

Politikerne har også våknet. Statsministeren brukte store deler av sin nyttårstale til å understreke alvoret med oppvarmingen, og hvor viktig det er at vi i Norge gjør vårt for å stoppe den skremmende utviklingen – som vi akkurat nå ser konsekvensene av over hele det australske fastlandet.

I skrivende stund er 25 mennesker bekreftet omkommet i de voldsomme skogbrannene i Australia. Over 2000 bolighus har brent ned, og rundt 500 millioner dyr er døde. Nå er det ikke noe nytt fenomen med skogbranner i Australia, men den globale oppvarmingen kan være en av årsakene til at de er blitt mer intense og vanskelige å få kontroll over.

KREVER HANDLING NÅ

De forente nasjoner (FN) har satt opp stans av klimaendringene som et av sine 17 mål for en bærekraftig klode. Dette har de gjort fordi det er bred konsensus blant seriøse klimaforskere verden over om at menneskeskapt global oppvarming med påfølgende klimaendring er en alvorlig trussel for livet på jorden.

FNs klimapanel har satt to graders temperaturøkning som grensen for hva naturen kan tåle. To grader er definert i forhold til gjennomsnittstemperaturen i førindustriell tid, det vil si rundt midten av 1800-tallet. Dersom temperaturen stiger mer, kan klimaendringene komme fullstendig ut av kontroll.

En av konsekvensene kan være en påfølgende irreversibel og rask smelting av landisen på Grønland og i Antarktis, noe som vil resultere i heving av havnivået på flere titalls meter. En kan tenke seg hvilke konsekvenser dette får for alle nasjoner med kystlinje og lavereliggende befolkete områder.

I 2015 var det et klimatoppmøte i Paris hvor politiske ledere fra mange av verdens nasjoner i samråd med forskerne ble enige om å forplikte seg til å gjøre alt de kan for at temperaturen ikke skal stige mer enn to grader, og helst ikke mer enn 1,5 grader.

CO2 SKAPER DRIVHUSEFFEKT

Forskerne forklarer global oppvarming med den såkalte drivhuseffekten. En rekke gasser, som vi mennesker slipper ut i atmosfæren, har den samme virkningen som glasset i et drivhus, og kalles derfor drivhusgasser eller klimagasser.

I et drivhus trenger synlig varmestråling fra solen gjennom glasset, mens den reflekterte usynlige varmestrålingen fra planter og inventar i drivhuset stoppes av glasset. Dermed holder drivhuset på energien fra solen, og temperaturen stiger. I drivhuset kontrollerer gartneren temperaturen ved hjelp av et enkelt ventilasjonsanlegg. For jordkloden eksisterer ikke noe enkelt ventilasjonsanlegg, og temperaturen blir derfor vanskelig å kontrollere når mengden av drivhusgasser øker.

Blant de vanligste drivhusgassene regnes karbondioksid (CO₂), metan (CH₄), vanndamp og lystgass (N₂O). Den viktigste av disse er CO₂. Gjennom klodens geologiske tidsalder antar forskerne at det har vært en naturlig endring både i atmosfærens innhold av klimagasser og klodens gjennomsnittstemperatur. Men disse endringene har stort sett gått svært langsomt.

TILTAGENDE TEMPERATURSTIGNING

Ved å analysere is fra kjerneprøver tatt i Antarktis har forskerne kunnet danne seg et bilde av endringene i temperatur og innhold av CO₂ i atmosfæren over de siste 800.000 årene. Man har funnet en god korrelasjon mellom temperaturvariasjon og CO₂-innhold i atmosfæren, selv om det ikke er funnet forklaring på alle observasjonene fra målingene.

Temperaturen svinger med en karakteristisk periode på ca. 100.000 år. Disse temperatursvingningene antar man ikke skyldes økt CO₂-innhold i atmosfæren, men har sammenheng med en tilsvarende periodisk endring av jordens bane rundt solen som kan variere mellom tilnærmet sirkelformet til mer elliptisk form.

Man anslår i dag, basert på mange målinger, at gjennomsnittstemperaturen på kloden har økt med vel én grad Celsius siden førindustriell tid. Trenden i temperaturstigningen kan være tiltagende. Flere forskningsmiljøer har påpekt at ni av de ti varmeste årene den tiden det har vært ført statistikk over målt temperatur, har kommet fra år 2005 og senere.

Hvis man ikke gjør noen tiltak, men går for status quo, kan tograders-terskelen være nådd i løpet av 50 til 60 år. Dette er basert på ekstrapolering av en lineær trend beregnet fra årlige målinger i perioden 1989 og fram til 2018.

Noen forskere opererer med det såkalte «karbonbudsjettet». Etter deres analyser kan tograders-terskelen være nådd allerede i løpet av 25 til 30 år. Ved starten av den industrialiserte tidsalder var CO₂-innholdet i atmosfæren ca. 270 ppm (deler per millioner). De siste målingene viser at CO₂-innholdet i atmosfæren nå har passert 400 ppm.

NORGE BLANT VERSTINGENE

Det største bidraget til økt CO₂-innhold i atmosfæren kommer fra forbrenning av fossilt materiale: kull, olje og gass. Per enhet produsert energimengde gir kull størst CO₂-bidrag, mens gass gir ca. halvparten så stort bidrag. Gass er altså mye bedre enn kull skal man først bruke fossilt brensel. Forskjellige andre industriprosesser bidrar også med betydelig CO₂-utslipp. En vesentlig bidragsyter er sementproduksjon.

Også moderne industrialisert jordbruk bidrar til produksjon av drivhusgasser: lystgass (N₂O) og metan (CH₄). Bidragene fra disse tas med i oversikten ved å regne dem om til såkalte CO₂-ekvivalenter.

Det er viktig å få redusert de største bidragsyterne først dersom det skal monne på global basis. Da bør kullkraftverkene i folkerike land som Kina, USA og India elimineres raskt, og erstattes med klimanøytral kraftproduksjon. Tiltak er satt i gang. Men går det raskt nok, og har man fullgode alternativer til kull?

Så tenker vi gjerne at det er disse folkerike landene som er de store «klimaverstingene», og at de må rydde opp i sine egne saker. Men slik kan vi ikke tenke, for dersom vi ser på CO₂-utslipp per innbygger, blir bildet et helt annet. Da er vi her i Norge blant «verstingene» i Europa. Statistikk for 2018 viser at Norge slipper ut 8,3 tonn CO₂ per innbygger per år. Kina slipper ut 7,0 tonn. Gjennomsnittet for EU-landene er 6,7 tonn, mens gjennomsnittet på verdensbasis er 4,8 tonn.

Blant land som vi liker å sammenligne oss med, er det bare USA som er vesentlig verre enn oss. De slipper ut hele 16,6 tonn CO₂ per innbygger per år. Vi kan ikke forvente at folkerike utviklingsland skal redusere sine utslipp dersom vi, i verdens beste land å bo i, ikke vil gjøre noe med våre utslipp. Men for å klare det må vi endre måten vi lever på.

MENNESKENES FORVALTERANSVAR

Som kristne mennesker vet vi at Gud, som har skapt universet, har gitt oss mennesker et forvalteransvar over jorden. Allerede på et av Bibelens første blad slås dette fast: *«Og Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han det, som mann og kvinne skapte han dem. Gud velsignet dem og sa til dem: 'Vær fruktbare og bli mange, fyll jorden og legg den under dere! Dere skal råde over fiskene i havet og over fuglene under himmelen og over alle dyr som det kryr av på jorden'»* (1. Mos 1, 26-28). I evangeliene blir forvalteransvaret utdypet. Ikke bare er mennesket satt til å forvalte jorden. Kirken – de som tror på Jesus – er satt til å forvalte all Guds nåde og velsignelse som Gud ved Jesus vil øse ut over hvert menneske. Men det er slik at det kreves troskap av en forvalter. Han eller hun må lytte etter, og søke sin herres vilje. Jesus sa: *«Hvem er da den tro og kloke forvalteren som herren vil sette over tjenestefolket sitt for å gi dem mat i rett tid? Lykkelig er den tjeneren som herren finner i arbeid med dette når han kommer tilbake!»* (Luk 12,42-43).

Levesettet i den vestlige verden, Europa og USA, har tradisjonelt vært basert på den jødisk-kristne kulturarven. Bibelen har gitt retningslinjene for etisk og moralsk adferd både i samfunn og familieliv. Mange vil hevde dette er årsaken til at det er i vår del av verden vi finner den høyeste industrielle utvikling og levestandard – som et resultat av Guds velsignelse.

Jeg skal ikke utdype, men bare nevne at mange av de personer som deltok i utformingen av disse landenes grunnlover for noen hundre år tilbake, var seriøst gudfryktige mennesker som tok sitt gudsforhold på ramme alvor, og som derfor søkte løsningen på store og små utfordringer nettopp i inspirasjonen fra Bibelen.

Tider og kulturer forandrer seg. Den gamle kristelige tankegang at «gudsfrykt med nøysomhet er en stor vinning» har ikke lenger særlig appell. Nå er det realisering av egen personlighet og lykke som opptar oss. Hedonismen har tatt overhånd uten at vi har tenkt så mye over det. Allerede for 50 år siden påpekte den kjente amerikanske teologen og filosofen Francis A. Schaeffer i sin bok «Death in the City» at den vestlige kultur var blitt «etter-kristen». Kristen kultur var blitt en minoritets-kultur.

I løpet av de 50 årene som er gått siden da, kan dette inntrykket synes å være blitt enda tydeligere. Kanskje klimatrusselen vil få oss til å stoppe opp et øyeblikk så vi kan tenke gjennom hvordan vi lever, og hva vi kommer til å levere videre til kommende slekter?

Mer informasjon/kilder:

- Burton Richter: *Beyond Smoke and Mirrors - Climate Change and Energy in the 21st Century (Second Edition, Cambridge University Press, 2014)*
- Nature nr. 399 fra 1999 (om is fra kjerneprøver tatt i Antarktis)
- energiogklima.no/klimavakten/global-temperatur
- energiogklima.no/klimavakten/utslipp-per-innbygger

Åsane DØGNÅPEN
BEGRAVELSESBYRÅ TELEFON
55 18 90 00

OMSORG VED LIVETS SLUTT

WWW.ASANELEGRAVELSE.NO
BLOMSTERBESTILLING 55 19 72 05 | HILDESBLOMSTER.NO
VI LEVERER BLOMSTER FRAKTFRITT TIL
ALLE VÅRE SEREMONIER

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

Arna
GRAVFERDSBYRÅ

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging
ved begravelse og bisettelse.

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyraa.no
Lakslia 13 • 5261 Indre Arna

Koba Christensen
BEGRAVELSESBYRÅ

130 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?
Vi har det du trenger for å dekke ditt nydelige festbord!

f Løiten Lys Bergen for mer informasjon.

Løiten Lys

Vi flytter til
Åsane Storsenter!
Åpner stor og fin
butikk i løpet
av mars!

www.loiten-lys-bergen.no

DET GODE BUDSKAP:
«Du er elsket av Herren
din Gud / Det er i sannhet
et kjærlighetsbud».
(Illustrasjon: Fra film-
plakaten til Jesus frå
Montreal, regissert av
Denys Arcand i 1989).

Trøst

Når alt er vanskelig
fremover se
Husk alltid på
at Herren er med

Tro, håp og kjærlighet
gir Han deg med
Søk trøst hos Herren
gjennom å be

Han kan forandre
ditt liv
blott en dag
Han viser nåde
bærer ei nag

Gled deg min neste
hjelpen du får
Herren vil trøste
og lege ditt sår

Ta imot Herren
og du blir fri
Livslyst og glede
Han deg vil gi

For du er elsket
av Herren din Gud
Det er i sannhet
et kjærlighetsbud

MARIANNE HÆGGLUND

Åsane Senter • Sletten Senter

Alltid en anledning!

TOPPE BLOMSTER
- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

BERGEN
GRAVFERDSHJELP

HVORFOR BETALE MER FOR
SAMME TJENESTER?

VI HAR FASTPRIS PÅ
SEREMONI, SOM
INKLUDEERER ALT
DU TRENGER

DØGNVAKT 55 98 80 00

BERGENGRAVFERDSHJELP.NO
LUNDHAUGEVEIEN 14, 5221 NESTUN

**Begravelsesbyrået for
byen og distriktet**

Solstrands
Begravelsesbyrå as

www.solstrands.no
post@solstrands.no

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

Medlem av
VIRKE
GRAVFERD

EN FLOTT PARK FULL AV SØPPEL:
Det vil ta to-tre år før byens brennerier
har klart å ta hånd om alt søppelet
som ble til under tyfon 19 og
enda en tyfon 13 dager etter.

Kristenarbeid under tyfonens herjinger

«I oktober i fjor ble vi hardt rammet en 64 mil bred tyfon som ødela enda flere hus enn under tsunamien i 2011» skriver Anniken Mori, som er misjonærpastor i den japanske byen Iwaki.

TEKST OG FOTO: ANNIKEN MORI

Jeg er fra Bergen, og ble 70 år i desember, men takker Gud for god helse og en særdeles vital ektemann, Akira (72), som stadig er på farten som tolk og forkynner og leder menigheten vi har fått bygge opp – i tillegg til sosialt arbeid.

Som min mann er jeg teologisk utdannet, og virker som forkynner og sjelesørger i menigheten i tillegg til kontaktskapende arbeid med engelskklasser, kunstutstillinger og omsorg for «psykisk svake».

Vi er utsendinger av Evangelisk Orientmisjon, jeg fra 1973 og Akira fra 1985, et år før vi giftet oss. Han er japaner, men han hadde base i Norge fra 1969 som musikkstudent, og virket senere i Misjon bak Jernteppet. Fortsatt arbeider vi og våre tre barn i Japan.

Tsunamien i 2011

Vi virker i Iwaki by i Fukushima fylke, som ligger 20 mil nord for Tokyo på østkysten av Japan mot Stillehavet og har 345.000 innbyggere. Dette er en av de største byene i Japan i omkrets, gjennomskåret av mange elver og slått sammen av 14 byer og landsbyer.

Under tsunamien i 2011 opplevde vi plutselig å bli et uland som ikke fikk vareforsyninger. Vi ligger bare 45 km syd fra de kjernefysiske kraftverkene som eksploderte på grunn av mega-

jordskjelvet 11. mars og tsunamien som fulgte. Folk rømte byen av frykt for stråling og fordi de ikke hadde vann i kranene.

Vi hadde akkurat kjøpt et treetasjes bygg i Iwakis sentrum, et tidligere vertshus med bingo- og sjekkested i 1. etasje. Forunderlig nok ble vannkranene ikke tomme her og vi kunne ta imot noen flyktninger og etterhvert mange frivillige hjelpere.

Mens vanlige folk stanset ved bygrensen vår, kom de kristne vennene våre daglig med all slags varer og bidro til å få levert dem til flyktninger. Førsteetasjen vår ble frimarked hvor sultne kunne komme og få det de trengte. Vi takker Gud for

Mens de fleste hus ikke hadde vann i kranene, rant det både kaldt og varmt vann i kirken. Vi kunne sette opp en plakate på veggen at «her er det vann».

hvordan Han la alt dette til rette etter at det lille kirkebygget vi hadde i utkanten av byen brant ned året før.

Gjennom 2011 hadde vi 50 frivillige i snitt per dag som lå i sine soveposer i 2. og 3. etasje og deltok i arbeidet med å mate og velsigne de rammede på ulike måter. Det viste seg etterhvert at strålingen her ikke var så ille, og samfunnet kom i gang igjen i mai. Men masse ryddearbeid trengtes. Om

MISJONÆRPASTORER I JAPAN: Anniken og Akira Mori er utsendinger av Evangelisk Orientmisjon, hun fra 1973 og Akira fra 1985.

sommeren kom våre to sønner fra Norge og USA og gledet seg over å hjelpe til. Vår datter ble ferdig med videregående i Tokyo den våren og deltok også.

Enda går det gode rykter i byen om vår menighet på grunn av dette hjelpearbeidet, og ekstra mange ble døpt i årene etterpå. En lærer ved et framstående buddhist-universitet besøkte oss med noen av sine studenter for å intervju Akira og finne ut hvorfor så mange kristne var på banen under katastrofen, mens buddhistene var passive. Læreren kom gjentatte ganger, og ba Akira om å skrive en rapport om arbeidet i et buddhistisk blad.

I 2012 ble bygget vårt innviet med kirkerom pluss kafe og kristen bokhandel i første etasje. Kafeen drives i dag av vår datter på 27 år. Når dette skrives er det «åpen mikrofon» der for byens amatørmusikere.

Oversvømmelser i 2019

I oktober i fjor ble vi hardt rammet av tyfon nr. 19 (den 19. av tyfoner som oppstod syd i Stillehavet og kom mot Øst-Asia i løpet av året). Den var 64 mil bred og ødela enda flere hus enn under tsunamien i 2011.

13 fylker ble rammet. I vår by ble 100.000 biler ødelagt. En av dem var vår egen da Akira tok en tur ned til kirken for noen forberedelser til søndagens gudstjeneste fra den solide åsen vi har vårt private hjem på 1.8 km fra kirken. Det var 12. oktober. Da han skulle kjøre hjem kl. 00.30 om natten, hadde elven vi må krysse på veien svømt over. Broen vi pleier å kjøre over var dekket av vann.

Akira fant det mulig å kjøre over nabobroen, men den brede veien på den andre siden var blitt en elv. Bilen sank ned i et søkk og der ble den stående. Han prøvde å skyve den framover med vann til hoftene, men ga opp da han

kjente kraften i vannstrømmen. Så gikk han hjem mens det surklet i sko og klær og takket Gud at han ikke ble andpusten oppover bakkene. Bilen var 23 år gammel, nå har han fått en som bare er 13!

Vår nygifte sønn og hans kone overnattet heldigvis hos oss den natten, for de fikk 80 cm høyt vann fra en elv inn i huset de leide. Nå bor de hos oss mens huset repareres for vannskadene. Vi takker Gud for at Han bevarte dem og babyen i mors liv.

Det rare bygget vårt ble igjen til velsignelse for de mange. Mens de fleste hus ikke hadde vann i kranene, rant det både kaldt og varmt vann i kirken. Vi kunne sette opp en plakate på veggen at «her er det vann», og folk vi ikke kjente, kom og brukte dusjer og bad og vaskemaskin. Flere overnattet også. Vi har også fått mange gaver fra Norge, og kunne derfor støtte to menigheter som fikk ødelagt sine 1. etasjer. Den ene fikk halvannen meter høyt vann inn.

Det vil ta to-tre år før byens brennerier har klart å ta hånd om alt søppelet som ble til under tyfon 19 og enda en tyfon 13 dager etter. I første omgang ble alt ødelagt husinventar stuert sammen i parker for å rengjøre hus for elvevannsgjørme. I desember ble skroten flyttet til utkanten av byen nær brenneriene.

Japan og religion

Innbyggertallet i Japan er nå 125 millioner. De fleste her regner seg som shintoister eller buddhister. Shintoismen er egentlig en enkel naturtilbedelse, og man snakker om åtte millioner (!) guder. Sagnet sier at solgudinnens sønn skapte de japanske øyer med sine tårer og at den japanske keiser nedstammer fra denne. I oktober fikk vi en ny keiser og mange religiøse seremonier stadfestet ham og hans hustru som keiserpar, og en ny tidsregning med nytt navn startet.

De fleste shintoistene regner seg også for buddhister. Her er det i hvert fall seks ulike retninger, men de fleste japanere er bundet til japansk buddhisme på grunn av dens oppblanding

HER ER KIRKEDØRENE ALLTID ÅPNE: Da tyfonen herjet i oktober i fjor, kom folk de ikke kjente og brukte dusjer og bad og vaskemaskin. Flere overnattet også.

TÅLTE TYFONEN: Ville kosmos-blomster hjemme i ekteparets hage.

med forfedre-dyrkelse. Eldste sønn har gjerne forfedrealter i sitt hjem, der det settes fram ris og vann hver dag til avdøde foreldre og besteforeldre, og man snakker til sine avdøde der.

Buddhist-prestene tar seg særlig av begravelser. Ved nyttår besøker mange japanere shinto-templer og ber om hell og lykke for det nye året. Velsignelser av barn ved 3,5 og 7 års alder og vielser har også vært vanlig ved shinto-templer.

Hvis vi skal telle dem som er faste kirkegjengere i Japan, blir antall kristne bare vel 0.3 prosent. Forøvrig viser undersøkelser gjort over flere år (i samarbeid med Campus Crusade for Christ) at fire prosent av befolkningen og syv prosent av unge studenter regner seg som kristne. 60 prosent av studenter sier at de vil velge kristendommen hvis de ble nødt til å velge en religion.

I de siste 20 årene har flertallet av unge par valgt kristen vielse, gjerne 70 prosent. I storbyene vokser det fram en del store menigheter som blir godt besøkt av unge mennesker og lovsanger født av japanere øker. Det er et godt tegn. Før sang man mest sanger oversatt fra Vestens salmeskatt.

Vi hadde som vanlig lovsangs- og takkemøte nyttårsaften kl. 11.15. Det var forfriskende å høre en ny møtegjenger, fru Furukawa, takke Gud for at hun hadde lært Jesus å kjenne gjennom prøvelsen i oktober. Vi har fått gå «gjennom ild og vann» som misjonærer, men hele veien har Gud vært med og hjulpet oss til å hjelpe, og gjøre det lille vi kan.

– Vi unge kan forandre verden

Ungdommene var lei av å vasse i plast, og har tatt for seg både besteforeldre og foreldre. Nå har mange fått øynene opp for det lokale klimaprojektet.

TEKST: ANETTE TORJUSEN FOTO: HÅVARD BJELLAND

Vi er i Shashamane i Etiopia, noen timer sør for Addis Abeba. Der holder Kirkens Nødhjelps partner Tamra til. De startet opp som en ungdomsorganisasjon for 15 år siden, og har nå vokst seg til å drive med alt fra seksualundervisning til svangerskapskontroll og helsestasjoner.

Men nå ville ungdommene gjøre noe for jordkloden og klima. Det satte i gang et prøveprosjekt der ungdommene plukker plast i nærmiljøet, fyller plasten med jord og planter grønnsaker i dem. Det vil si at en vanlig flaske klippes til potter.

– Dette er for å øke bevisstheten til foreldre og besteforeldre, og det har det gjort, sier Asalifew Kebede Mengesha, som er ansvarlig for pilotprosjektet og ungdommene.

Han forteller at Etiopia ikke har noen returordninger for plastflasker eller noen bevissthet rundt plast, slik at det bare kastes på gata.

En av dem som er ivrige på prosjektet, er 17 år gamle Kalkidan Gebiremedhn. Hun henter plast, rydder i området og hjelper til med planting og opplæring.

– Folk tror plast er vanlig søppel og hiver det fra seg over alt. Men vi tror at vi sammen kan endre disse holdningene. Jeg ser det allerede, sier hun.

– Så vi må også endre holdninger. Vi ser allerede nå at foreldre og besteforeldre har blitt mer bevisste der vi har jobber med plastprosjektet vårt.

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon gjennomføres i år 29.-31. mars. Dette er Norges nest største bøsseaksjon, og engasjerer over 40.000 bøssebærere i hele Norge. I 2019 samlet aksjonen inn over 32 millioner kroner til Kirkens Nødhjelps arbeid. Mer informasjon: fasteaksjonen.no

PLANTER GRØNNSAKER I PLASTAVFALL: – Jeg oppfordrer alle unge til å jobbe sammen for en renere verden. Vi ser at plastprosjektet allerede har startet en forandring, sier Asalifew Kebede Mengesha.

DRAUMKVEDET PÅ TRETTANDAGEN:

Lajla Storli syng den noko gamalmødige teksten med klår diksjon, utan at eg heilt klarar å leva meg inn i det tekstlege. Det er meir stemninga, måten dei tre musikarane vev seg inn og ut av den repeterande songen, gjev plass til kvarandre og let diktet pusta.

«En attegloyme fra længst henfarne dager»

Orda over tilhøyrer folkloristen Moltke Moe, som skreiv dei om sitt fyrste møte med Draumkvedet – som nok ein gong blei framført i Storetveit kyrkjelyd på trettandags jul.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Draumkvedet er Noregs einaste såkalla visjonsdikt; forteljingar om ferder til den andre sida, og er slik i slekt både med «Den guddommelege komedien» av Dante Alighieri (1265-1321), det irske Tundals visjon (1349) og det islandske Sólurljóð (Solsongen) frå 1200-talet.

Diktet fortel om Olav Åsteson, som la seg ned på julekvelden og fall i djup søvn. Trettandags jul vaknar han medan folk er på veg til kyrkja. Medan han sov, har han sett livet etter døden, korleis synder vert straffa, og fått ein glimt av Himmelriket. Olav rir difor til kyrkja for å fortelja om det han har sett.

Ein veit ikkje kven som har skrive Draumkvedet eller når det blei til, men innhaldet tyder på at det må ha oppstått før reformasjonen kom til Noreg (1537). Sidan har det overlevd via ein muntleg kvedartradisjon i Telemark, heilt fram til brotstykket blei nedteikna av ivrige folkeminnegranskarar – blant andre Jørgen Moe.

«EN SUNKEN TID»

Ein av sønene hans, Ingebret Moltke Moe (1859-1913), var Nordens første professor i folkloristikk, og tok på seg oppgåva med å setja saman ei samanhengande utgåve av Draumkvedet. Han skriv sjølv om sitt første møte med det mektige visjonsdiktet – i «*en fattig husmandsstue høyt oppe i en avdal*», der ei gamal kvinne sat ved grua og sang.

«Det var som jeg så ind gjennem torv og sten til en sunken tid, en tid med oprindeligheid og dimensioner av vidunderlig enkelhet. Men så fjern, så fjern. Den gamle sat for mig som en attegloyme fra længst henfarne dager».

Slik kjennes det også i vår tid, og difor passar det bra at årets kvedar, Lajla Storli frå Kvalvik i Hardanger, startar framføringa i Storetveit kyrkje med å lesa opp Moes poetiske ord. Då har me allereie blitt sett i den rette stemninga gjennom tre gamle musikkstykke, framført av Steinar Ofsdal på fløyte og Espen Wensaas på det bouzouki-liknande strengeinstrumentet *cittern*.

Ofsdal opnar med sjøfløyte-slåtten «Huldra spelar inni fjellet» etter Torbjørg Fykerud, deretter får me to duettar mellom dei to musikarane: «Lamento di Tristano» (ein italiensk melodi frå 1200-talet) og den noko meir kjende «Quand je bois du vin clair» (ein såkalla fransk «tourdion» frå renessansen) – den fyrste melankolsk og nedstemd, den andre lys og dansande. Slik har dei allereie gjeve oss ei fin ramme å setja Draumkvedet inn i; dette er musikk og ord som vekslar mellom lys og mørke, godt og vondt, glede og sorg.

«SÅLE-MIKKJEL BLES I LUREN»

For Olav Åsteson har som nevnt vore på ei draumereise inn i Dødsriket, der han har sett alle sider av jordelivet, samt korleis gjerningane våre på denne sida blir løna når «*tunga talar, og sanning svarar på domedag*». Den nesten fullsatte kyrkja blir

dregen med i diktet nesten frå fyrste stund, i og med at publikum blir oppmoda til å syngja med på refrenga – ja, det er nesten så veggen mot fortida blir løfta vekk, medan dei tre folkemusikarane tek oss med tilbake til tida då diktet blei til.

Lajla Storli syng den noko gamalmødige teksten med klår diksjon, utan at eg heilt klarar å leva meg inn i det tekstlege. Det er meir stemninga, måten dei tre musikarane vev seg inn og ut av den repeterande songen, gjev plass til kvarandre og let diktet pusta.

Slik får me både klagande fløytespel og djupe cellotonar frå Ofsdal og lyriske strengparti frå Wensaas – som mot slutten byter frå cittern til mandolin. Innimellom syng Storli utan musikalsk følgje, klårt og skinande, nokon gongar i duett med Ofsdals mørke tenor.

Så skiftar diktet både i kraft og intensitet, det er som om det byggjer seg opp mot eit klimaks. Ofsdal bles i eit bukkehorn – medan Storli kvedar at «*sankte såle-Mikkjel, han blæs i luren lange*». Og såle-Mikkjel, det er erkeengelen Mikael, som på domens dag skal vege sjelene på vekta si.

Ofsdal legg bogen på celloen og gjev oss nokre alvorstunge drone-tonar. «*Tunga talar, å sanning svarar på domedag*» syng dei saman, før Storli avsluttar med ei dobbeltbotna oppmoding til oss alle: «*Statt upp Olav Åsteson, du som heve sovi so lengje*». For draumeverda; liknar ikkje den litt på det vakne livet?

DOMMEN OVER OSS SJØLVE

– Det er mange ting du kan dra inn på innhaldet i Draumkvedet også i vår tid, seier Lajla Storli til Menighetsbladet etter konserten, og etter at dei tre musikarane har fått både ståande applaus og blomar.

– Diktet handlar mykje om gode og vonde gjerningar. Dette òg kan stå som bilete på at me dømer oss sjølv hardt. Me held jo reine dommedag over oss sjølv når me seier at me synest at me ikkje er flinke eller gode nok.

– *Me snakkar oss sjølv ned?*

– Ja, så kanskje me kan bruke Draumkvedet som ein lede-tråd til å vere litt snillare med oss sjølv.

– *Eg likte at dåke gjorde det dramatisk på slutten – med desse langstrakte cellotonane, seier eg.*

– Ja, eg måtte lage litt helvete, smiler Steinar Ofsdal, som seier seg særns nøgd med publikum.

– Berre det at dei tok denne ikkje-metriske takten – at det eigentleg er ein snakkerytme i songen – dei var så med på det, seier han, med henvising til allsongen på refrenga.

OPPHAV I MUNTLEG TRADISJON

Ofsdal forklarar at kveding er ei muntleg forteljarform, der melodien forandrar seg etter som teksten er lang eller kort – og at det eigentleg ikkje er nokon fast takt. Slikt er ikkje lett å nedteikna i noteskrift, og det er her den muntlege tradisjonen med overlevering frå slektsledd til slektsledd kjem inn som ein viktig kulturberar.

– *Du snakka litt om dette i innleiinga til konserten, då du sa at du hadde lært den gamle sjøfløyte-slåtten direkte frå Torbjørn Fykerud, som var fødd i 1828?*

Fakta

Draumkvedet i Storetveit

PRAKTUTGÅVE FRÅ SAMLAGET:
Moltke Moes restituerte versjon av Draumkvedet – saman med nokre av Gerhard Munthes illustrasjonar frå utgåva som kom i 1904 – blei nytutgjeven av Samlaget forlag i 1993.

Draumkvedet-tradisjonen i Storetveit kyrkje byrja fredag 13. februar 1998 – der Sondre Bratland framførte utdrag frå visjonsdiktet på ein konsert med religiøse folketonar ved Iver Kleive (orgel) og Kjersti Wiik (song). Kvart år sidan har Draumkvedet vorte framført i Storetveit kyrkjelyd på trettandags

jul (6. januar) – fram til 2017 i Fantoft stavkyrkje, sidan i Storetveit kyrkje. Brynhild Utne har vore primus motor sidan byrjinga, men gav frå seg stafettpinnen til kantor Jostein Aarvik i 2018. Kvedarar og musikarar har vore:

- 1999: Magne Skrede (musikklærer frå Nordfjord/Bergen)
- 2000: Ellen Bojer Nordstoga (lærer/fylkesmusikar frå Vinje)
- 2001: Dagne Groven Myhren (professor ved Universitetet i Oslo)
- 2002: Øyonn Groven Myhren (frå Oslo)
- 2003: Halvor Håkanes (frå Tinn i Telemark/Nesodden)
- 2004: Ingvill Marit Buen Garnås (frå Venabygd i Telemark)
- 2005: Berit Opheim (frå Voss)
- 2006: Åsmund Nordstoga (frå Vinje/Oslo)
- 2007: Linda Røyseth (frå Meland)
- 2008: Jon Svartdal og Sara Telnes Fjågesund (frå Bø og Seljord), med Torgeir Straand på fele (frå Telemark)
- 2009: Olav Sem (frå Heddal)
- 2010: Kim Andre Rysstad (frå Setesdal/Voss)
- 2011: Ingebjørg Harman Bratland (frå Vinje i Telemark)
- 2012: Asne Sunniva Søreide (frå Tysnes/Bergen)
- 2013: Bjørn Sigurd Glorvigen (frå Dovre/Oslo)
- 2014: Unni Løvlid (frå Nordfjord)
- 2015: Ingebjørg Lognvik Reinholdt (frå Seljord)
- 2016: Stein Versto (frå Vinje i Telemark)
- 2017: Knut Erik Jordstøyl (frå Vinje i Telemark) saman med Torgeir Straand på fele (frå Bø i Telemark)
- 2018: Sigrid Moldestad (frå Nordfjord/Bergen. Akkompagnerte seg sjølv på fele)
- 2019: Berit Opheim saman med Per Jørgensen (trompet) og Sigbjørn Apeland (orgel)
- 2020: Lajla Storli saman med Steinar Ofsdal (fløyter og cello) og Steinar Wensaas (cittern og mandolin)

– Den melodien har nok gått gjennom nokre ledd sidan ho levde, ja, og blitt litt forandra for kvar gong – men antakeleg ikkje så mykje, seier han.

– No skal ein gjerne finne fram til sitt eige uttrykk, men det betyr ikkje at ein skal gjere noko heilt annleis. Knut Buen seier at ein først skal ape, så skape; at ein faktisk kopierer lærermeisteren sin – og så blir det annleis uansett.

– Det er fint at folkemusikken har ei slik autentisk kjensle, legg Storli til.

GAMALT DIKT MED AKTUELL BODSKAP: – Kanskje me kan bruke Draumkvedet som ein lede-tråd til å vere litt snillare med oss sjølv, seier Lajla Storli, som framførte det gamle visjonsdiktet saman med Steinar Ofsdal (til venstre) og Espen Wensaas (til høgre).

MUSIKK MED KANTAR

– Eg synest også at det er folkemusikarar som skal halde på med renessansemusikk og middelaldermusikk, seier Ofsdal.

– Dette har liksom vore dei klassiske musikaranes domene, men dei spelar den jo berre som romantisk musikk, medan me framfører den med autentisitet. Eg brukar ikkje ord som rett eller gale, men kanskje folkemusikarane får betre fram korleis den var opphavleg.

– At det ikkje treng å vere så straumlinjeforma og pent, liksom?

– Jau, det synest eg at det skal vere. Det skal vere ordentleg spela.

– Men er det ikkje slik at musikken mistar noko om du ikkje får litt kantar og feilskjær?

– Du må kjenna at det er eit menneske som spelar, men det gjer ein som oftast, seier Storli.

– Eg hadde ein del rufs i dag som eg var misnøgd med, men så tenkte eg at ok, det gjer ingenting, medgjev Ofsdal.

– Det var veldig kult, eg synest rufs er kult, seier Storli.

– Noko rufs er kult, men ikkje alt, seier Ofsdal.

– Ja, alt har ein balanse, seier Storli.

NÅR FØTENE SPELAR MED

– Det er også noko med at dei ulike sjangrane har ulike måtar å tilnærma seg stoffet på, seier Espen Wensaas.

– Folkemusikarar har dansespekinga. Den nærleiken ein då får til publikum er annleis enn den dei klassiske musikarane får.

– Ja, for mykje av renessansemusikken var vel laga for dans?

– Ja, og det var jo dansar det me spela i innleiinga i dag.

– Dans er kjempeviktig; det er ein del av alt, filosoferar Storli.

– Slik som i «Tre nøtter til Askepott», der dei spelar opp til dans med den same melodien, på nytt og på nytt?

– Ja, du-du-du-dududu (syng ho). Den kan eg utanboks, for den har eg høyrte mykje på.

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein, Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70 • www.thk.no

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg? Årlig besvarer vi omkring 200 000 henvendelser på telefon og internett, likevel er det en av tre som ikke får svar.

Les mer og meld din interesse på kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir mening.

Kjære leser!

Bladet du nå holder i er et resultat av innsatsen fra mange frivillige fingre. Likevel er det en del kostnader med produksjonen av hvert blad.

Stor takk til alle dere som har bidratt økonomisk til bladet, dette er med på å gjøre det mulig å utgi bladet. Vi er frimodige nok til å vedlegge en giro i dette bladet i håp om mulig bidrag til fortsatt utgivelse.

Det er mulig å få skattefradrag på gaver der totalt årsbeløp overstiger kr 500.

På forhånd takk til de som finner anledning!

Vennlig hilsen Bjørn Otto Aarheim,
styreleder for menighetsbladene i Åsane prosti

Kirken kartlegger LHBT-utfordringer

Kirken gjennomfører nå en større arbeidslivsundersøkelse om utfordringer på arbeidsplassen for kirkelig ansatte med LHBT-identitet.

TEKST: KIRKEN.NO

VIKTIG KARTLEGGING: – Jeg oppfordrer alle ansatte til å svare på spørreundersøkelsen når den sendes ut, sier Arne Grønningsæter, her sammen med Eleanor Brenna. (Foto: Heidi Olsen/Kirkerådet)

– Vi mangler ikke bare kunnskap om arbeidsforholdene blant LHBT-personer i Den norske kirke. Vi har også lite kjennskap til holdninger til LHBT blant ansatte i Den norske kirke generelt, sier Eleanor Brenna, som leder Kirkerådets LHBT-utvalg.

– Jeg er veldig glad for at denne undersøkelsen nå skal gjennomføres. Dette vil gi oss viktig kunnskap om hvordan det er å være kirkelig medarbeider med LHBT-identitet. Ikke minst er det viktig for oss som arbeids-

giver å ha slik kunnskap. Kirken skal være et trygt og inkluderende arbeidssted – for alle, sier lederen i Kirkerådet, Kristin Gunleiksrud Raaum.

Undersøkelsen vil spørre om erfaringer fra rekrutteringsprosesser, samarbeid mellom ulike grupper ansatte (og frivillige), opplevd diskriminering knyttet til legning, kultur for uenighet og endringer etter Kirkemøtets vedtak om vigselsturgi i 2017.

Undersøkelsen omfatter alle ansatte i Den norske kirke, både i de kirkelige fellesrådene, bispedømmene og Kirkerådet. Den vil bestå av en kvalitativ del med dybdeintervju blant et utvalg ansatte, samt masseundersøkelse blant alle ansatte. Undersøkelsen skal etter planen sendes ut i månedsskiftet januar/februar 2020.

Kirkerådets LHBT-utvalg ble nedsatt på Kirkerådets møte i september 2018. Utvalget har en toårig funksjonsperiode og skal jobbe ut 2020. Medlemmer i utvalget er Eleanor Brenna (leder), Alex R. Døsvik, Kai Steffen Østensen, Jan Otto Myrseth, Halvor Moxnes, Kristine Sandmæl og Linn Maria Kierulf.

Som en del av mandatet skal det gjennomføres en arbeidslivsundersøkelse. Det er Fafo i samarbeid med Kifo som står som ansvarlig for gjennomføringen med prosjektledelse fra Fafo. Prosjektleder er Arne Grønningsæter.

Bibeldagen i Bergen

Tradisjonen tro inviteres det til økumenisk samling i Nygård kirke for Bergen og omland på bibelsøndagen 9. februar.

Årets prosjekt er bibler til Kina, og vi får i den anledning besøk av Kua Wee Seng, som er leder for bibelarbeidet i Kina for De forente Bibelselskaper, sammen med leder for Det norske bibelselskaps bibelmisjon Bernt G. Olsen.

Det kommer også andre gjester med kjennskap til Kina.

Nygård kirke, søndag 9. februar kl. 18.00

LEDER BIBELARBEIDET I KINA: Kua Wee Seng fra Singapore er styremedlem i Amity Press, som eier det store bibeltrykkeriet i Nanjing, og er leder for bibelarbeidet i Kina i regi av De forente Bibelselskaper.

En annonse i menighetsbladet når de fleste husstander i Osterøy, Biskopshavn og bydelene Åsane og Arna.

For annonsering - kontakt Torill Hatlebrekke Husebø på

M: 99550787
epost: thh@bkkfiber.no

www.eidsvaagauto.no – Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri

Lakkeringsverksted

Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

Tlf. 55 25 10 20

ADVOKATGRUPPEN BERGEN

• Arv/gaver • Familie • Ektepakter • Samliv
• Kontrakter • Kjøp/salg • Trafikk- og transportrett.

15 prosent rabatt til nye klienter fra Arna, Åsane og Osterøy! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen • Telefon: 920 41950
E-post: bernhard.hauge@agbergen.no • www.agbergen.no

Advokatfirmaet

Sigrun Pedersen M.N.A.

Arv/gaver

Barnerett

Familierett
– sambo/ekteskap

Samlivsbrudd

Kjøp/salg fast eiendom
– bolig/hytte

Littleåsv. 49, 5132 Nyborg.
Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)

Tlf.: 55 18 86 00

advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

Rolf's Matbu og Selskapsservice

EIDSVÅG I ÅSANE • 29 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 901 58 960 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Besøk en av Norges største shop in shop

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg

Tlf. 55 53 98 40

www.jcinterior.no

LENE BJERRE DESIGN

Herlige ullklær til hele familien får du på **Janus Kultursenter**, Espeland eller på nett: **www.janus.no**

I ÅSANE KIRKE

Babysang for de minste

› Mandag og torsdag kl 12.00

Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barnesanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

- › Løvegjengen (4-åringene)
- › Førskolegruppe
- › Formingsaktiviteter
- › Leker og materiell
- › Lekerom og gymrom
- › Snekkerbod

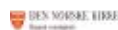
Andre aktiviteter og fellesarrangementer

- › Felles samlingsstund
- › Karneval og julefest
- › Turdager/utflukter
- › Åpne familiedager
- › Internasjonal dag
- › Babymassasjekurs

Se vår hjemmeside **www.aasanemenighet.no** og

Stjernen Åpen barnehages Facebook-side «Stjernen Åpen barnehage». Her finner du info om hva som skjer i tiden som kommer. Har du spørsmål? Kontakt styrer Kate Bølstad: 55 36 22 62 / 917 24 471.

Hjertelig velkommen!

www.aasanemenighet.no

Det er ingen selvfølge at noen ordner bursdagsgave

Tusenvis av barn i Norge opplever at det knytter seg i magen hver dag.

Vil du hjelpe familier som sliter med alkohol- og rusproblemer?

Send VIPPS til 13130 (valgfritt beløp)

Send SMS "BK VENN" til 2210 (kr. 100)

Thunestvedt

Din lokale elektriker for små og store oppdrag

Osterøy 56 19 39 00 | Arna 55 39 19 00 | inst@thunestvedt.no

thunestvedt.no

REMA 1000

5282 Lonevåg | 56 39 22 30

YX Osterøy Servicesenter
 5281 Valestrandsfossen
 56 39 41 86
 Mob. 902 96 665

Revheim Gravferdshjelp ANS

 Står til teneste og ordner alt
 det praktiske ved dødsfall.
 Kjem gjerne heim for samtale.

 Sissel Revheim & Karin Revheim
 Tlf: 481 37 815/992 97 112
 Epost: revheim@grhjelp.no

 C R
 U X

Tenk om

Tenk om eg kunne bu heime utan vold og krangel

Har alle fuglane ein heim?

 Tenk om eg fekk sitje rundt middagsbordet når eg kom heim frå skulen
 Tenk om eg fekk sitje med ein familie og ete fredagstacoen
 Tenk om eg fekk høyre god natt, god morgon, kjekt å sjå deg
 Tenk om eg hadde matpakke med

Er det ekornet på veg heim?

 Tenk om eg skulle på besøk til familien
 Tenk om eg fekk lage vaflene
 Tenk om nokon kunne sei dei bryr seg, sjølv når eg er sint
 Tenk om eg kunne få hjelp til dei kjedelige leksene
 Tenk om nokon sa eg hadde spela nok data

Tenk om nokon sa dei ville være fosterforeldre for akkurat meg

 Ja, tenk om det
 Er det lov å tenkje slik?

**Det er mange barn og unge der ute som venter på et trygt hjem,
 kanskje din familie kan være det hjemmet et barn venter på!**
**Dersom du vil vite mer om fosterhjemsarbeid i stiftelsen CRUX
 kan du ta kontakt med oss på tlf. 97166682 eller mail:
 a.z.dalland@stiftelsencrux.no**

Vår nye heimeside

No i januar 2020 fornyar vi heimesida til kyrkjene på Osterøy. Adressa er lik den du kanskje har fått med deg tidlegare. Utsjånaden er fornya. Vi trur det skal vere lettare å finne fram. Innhaldet vil vi arbeide vidare med.

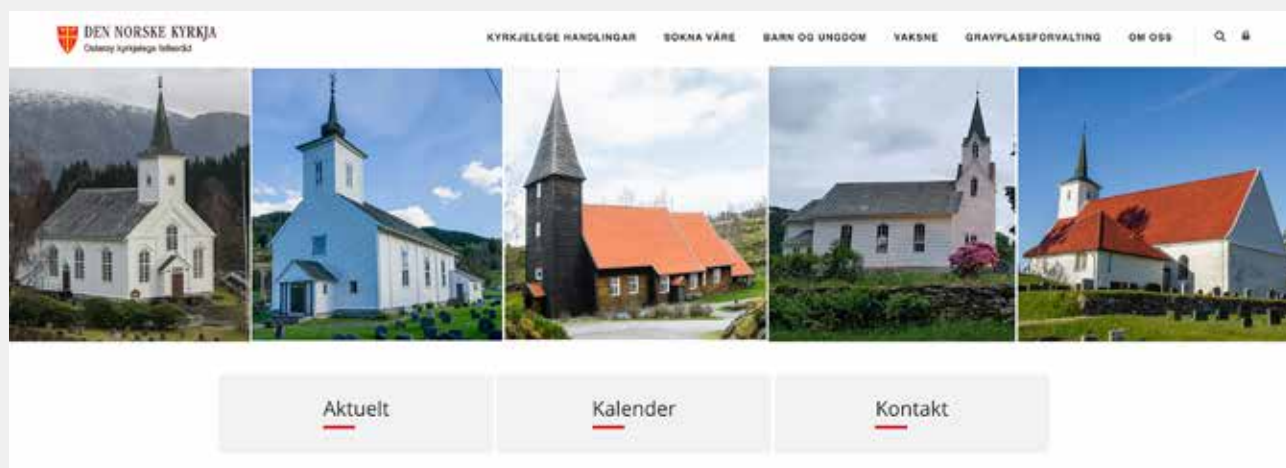
TEKST: EDVIN BRATLI

På heimesidene kan alle finne kalendaren for det som skjer i kyrkjene, ein kan melde seg på dei ulike tilboda innan trusopplæring og her kan ein melde barnet sitt opp til dåp. Vi håper og å få på plass meir informasjon om kyrkjene, med bilete.

Du skal kunne lese Kyrjehelsing her, og nytt om kyrkjene. Alle tilbod til barn og unge vil få god plass.

Vi har og ei eiga fane for gravplassforvaltinga. Osterøy kyrkjeleg fellesråd har ansvaret for drift og vedlikehald av gravplassane og gravlegging for alle som er busett i kommunen, uavhengig av trus- og livssyn. Følg med på heimesida. Følg oss også på Facebook: Osterøy kyrkja.

Vår nye flotte heimeside finn du på www.osteroy.kyrkja.no

Velkommen til vaffelfredag!

Vaffelfredag er blitt eit nytt og etterkvart ekjent begrep på Kyrkjesenteret i Lonevåg.

TEKST: JENNY EIKELAND / FOTO: ÅGE CLAUSEN

Denne fredagen var det Sigrund og Åshild som var vertskap.

Siste fredag i kvar måned vert det servert kaffi og vafler på Kyrkjesenteret, som ligg i 1. etasje i same bygningen som biblioteket.

Vi starta opp med dette i haust, og det har vorte eit populært tiltak. Her kan du setje deg ned og få ein prat over kaffikoppen både med kjente og ukjente. I utgangspunktet er dette tiltaket gratis, men har du lyst å leggje igjen ein liten slant er det mulig.

Vi ynskjer at dette skal vere eit tilbod til alle som har tid å ta ein liten pause i kvardagen, på handlerunden eller berre koma innom for å treffa nokon. Vi vonar dette kan «gå seg til» og verta ein god stad å vere. Kom innom då vel! Dette året startar opp igjen siste fredag i februar frå kl. 11.00 til kl. 15.00.

Vaffelfredag er eit samarbeid mellom Kyrkjekontoret og sokneråda på Osterøy. Og er det nokon der ute som har lyst å vere med å steike vaflar og koke kaffi, så kan du ta kontakt med Jenny Eikeland, tlf. 97717980.

Jenny Eikeland takkar av

Jenny Eikeland har vore med i Kyrkjeleg fellesråd i åtte år. Av desse har ho vore leiar i seks år.

TEKST OG FOTO: ÅGE CLAUSEN

Kyrjehelsing takkar henne for storarta innsats og er glade for at ho framleis er eit jamneske til alle slags oppgåver i kyrkja. Ho er framleis ihuga friviljug

medarbeidar i Hamre, og har saman med mannen sin Jarle teke på seg oppgåva med oppstart av «vaffelfredagen» i kyrkjesenteret i Lonevåg (sjå eigen notis). Det er godt me har slike kyrkjelemmer som Jenny!

50-årskonfirmantar i Gjerstad

VÅRKULLET – FØDD I 1954: 1. rad frå v.: Anna Rongved, sokneprest Stein Hugo Fykse og Marit Skistad Solberg. 2. rad frå v.: Anbjørg Elin Veseth Solberg, Turid Håheim Teigen, Roald Lohne, Ove Arne Kleiveland, Marta Karin Revheim og Jane Marit Evensen Randell. 3. rad frå v.: Inge Halland, Stein Rune Kallekleiv, Peder Johan Hølleland, Trond Laastad og Geir Kollvangsnes. (Foto: Rune Solberg)

VINTERKULLET – FØDD I 1953: 1. rad frå v.: Solbjørg Vevle Vik, Kristine Rød Solberg, sokneprest Stein Hugo Fykse og Torill Ingeborg Solberg Kalland. 2. rad frå v.: Arvid Rundhovde, Kåre Flokenes, Bjørn Helle, Magnar Holsen, Magne Greve, Øystein Fossdal og Fred Astor Skår. (Foto: Rune Solberg)

DEN NORSKE KYRKJA

Osterøy

2. februar

Haus kyrkje kl. 11.00. Høgmesse.
Hosanger kyrkje kl. 11.00. Høgmesse

9. februar

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Høgmesse

16. februar

Bruvik kyrkje kl. 11.00. Familiegudsteneste.
Hamre kyrkje kl. 11.00. Høgmesse

23. februar

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Høgmesse

1. mars

1.s. i fastetida. Matt. 4,1-11.

Hosanger kyrkje kl. 11.00. Høgmesse ved
Jørgen Grimelid. Dåp og nattverd.

8. mars

2.s. i fastetida. Matt. 15, 21-28.

Hamre kyrkje kl.11.00. Høgmesse ved Jørgen
Grimelid. Dåp og nattverd.

15. mars

3.s. i fastetida. Luk. 11, 14-28.

Gjerstad kl.11.00. Tårnagenthelg –
Familiegudsteneste ved Stein Hugo Fykse og
trusmedarbeidar Helga A. Mjelstad. Dåp.
Årsmøte.

22. mars

Maria bodskapsdag. Luk. 1,26-38.

Haus kyrkje kl.11.00. Høgmesse ved Stein
Hugo Fykse. Dåp og nattverd.

29. mars

4.s. i fastetida. Joh. 11,45-53.

Hamre kyrkje kl.11.00. Høgmesse ved Jørgen
Grimelid. Dåp og nattverd.
Bruvik kyrkje kl. 11.00. Høgmesse ved Stein
Hugo Fykse. Dåp og nattverd.

5. april

Palmesøndag. Joh. 12,12-24.

Gjerstad kyrkje kl.11.00. Familiegudsteneste -
dåpsskulen tar del. Dåp. Ved Stein Hugo Fykse.

SLEKTERS GANG

Døypte:

Haus

01.12 Nelly Vatlø

Gjerstad

26.12 Lauritz Thormodsæter Vedå

Hamre

17.11 Jakob Langhelle Fløisand
17.11 Oda Seilen Gjerstad
17.11 Sofie Mosevoll Borge
17.11 Live Elise Svenheim Kristinsdottir
17.11 Amalie Røssland Haugland
17.11 Henrik Tams
05.01 Milla Indahl Daltveit

Gravlagte:

Bruvik

15.11 Olav Vik (f.1927) (bisettning)
20.12 Else Marie Bruvik (f.1926)

Haus

26.11 Dagny Kristina Gravdal (f.1925)

Gjerstad

08.11 Anny Kvam Larsen (f.1938) (bisett på Osterøytunet)
29.11 Ingrid Solberg (f.1927)
03.01 Jørgen Sigvart Fjellskålnes (f.1929) (bisett på Osterøytunet)
03.01 Karl Lohne (f.1923) (bisett på Osterøytunet)

Hamre

03.12 Solveig Hjelte (f.1935)
06.12 Magnar Burkeland (f.1936) (Bisetting)
07.01 Norunn Johanne Tvedt (f.1943)

Hosanger sokneråd

Frå venstre: Torhild Meyer (kasserar), Irene Vik (nestleiar), Ingunn Askeland, Øystein Lone, Solveig Hole (skrivar). Ikkje til stades: John Jørgensen (leiar) og Thor Feste. (Foto: Solveig Hole)

Bunad og stakkastovo as

*Ny bunad
Omsem
Alt av tilbehør*

Ring for avtale 56191800

Hodlebrautsvegen 18, Osterøy næringspark, 5281 Valestrandsfossen
www.bunadogstakkastovo.no